Q(uod) P(otes)tas super no(n) exp(re)ssis i(n) statut(is) p(ro)cedat de similib(us) ad si(mi)lia. R(ubri)ca

c. 87. Item statuimus et ordinamus q(uod) quandocumq(ue) aliquod malefitium sive delictum esset commissum: et de dicto delicto seu materia quacumq(ue) non esset in presenti statuto declaratum vel positum, tunc potestas dicte terre teneatur et debeat dictum delinquentem condemnare et punire de similibus ad similia prout melius et decentius aptius comperare et adsimilare poterit una cum defensoribus dicte terre.

Q(uod) cuilib(et) possit capere possessio(n)e(m) de relicto sibi facto. R(ubri)ca.

c. 88. Item statuimus et ordinamus q(uod) cuicumq(ue) fuerit aliquid legatum sive relictum pure, vel indubie, vel sub conditione, et dies conditionis advenerint, vel conditio extiterit, et de dicto relicto appareat publica scriptura, et res relicta, vel legata esset relinquentis, vel possideretur per heredes relinquentis, vel per alium qui haberet ab ipso herede, vel relinquente, vel fuisset possessa per ipsum relinquentem tempore sue mortis, liceat, et licitum sit illi cui dictum relictum vel legatum factum vel sibi res relicta vel legata fuerit ipsius rei possessionem capere, intrare, et apprehendere sine aliqua pena: et sine aliquo preiudicio sui iuris: aliquo statuto vel lege lo[...] te in contrarium non obstante. Et hoc locum habeat in preteritis temporibus, presentibus et futuris, et presens capitulum sit pr[...] tolli, vel derogari non possit nisi per generalem arengam [...] minus per duas partes:

Q(uod) liceat aquam rogiam et bucatam p(ro)hycere i(n) viis. R(ubri)ca.

c. 89. Item statuimus et ordinamus q(uod) cuilibet liceat et licitum sit [...] et prohijci facere aquam rogiam de olio, vel de olivi, exeuntem in [...] publicis dicte terre et bucatam congruam [...] per loca con[...] minus sit preiudicium personarum et vicinorum et [...] gravientur: et hoc sit in arbitrio vicarii, sive cancellarii [...] penam imponere pro predictis terminandis [...] et delinquentibus

Q(uod) forensis no(n) possit eligi ad offitiu(m) n(isi) [...] XXV an(n)is. R(ubri)ca.

c. 90 Item statuimus et ordinamus quod pro bono pacifico et tranquillo statu
co[mmun]is et dominij terre Stronconij & pro evidenti utilitate eiusdem no-
stra auctoritate sancimus quod nulla persona cuiuscumque status et condi-
tionis existat que oriunda de dicta terra non sit, aut in dicta terra
non habitaverit adminus per viginti quinque annos possit, nec debeat
ad aliquod offitium exercendum in dicta terra eligi ad penam viginti quinque
sol. nec non ipsa electio sit nullius efficacie vel valoris: Et potestas
valeat ipsam penam de facto exigere: volumus tamen quod offitium castellani
capo.x. quilibet habitator dicte terre possit dicta offitia exercere, non
obstante pena predicta ut superius est expressum :~

Quod homines de s[an]c[t]o Gemino et Lugnano possint stare Stronconij pro eorum libito. R[ubric]a

c. 91. Item statuimus et ordinamus quod ad conservationem antiqui moris et care
fraternitatis et in futurum valeat a[n]gerij liceat, et licitum sit cuilibet de
sancto Gemino et de Lugnano carissimis fratribus in terra Stronconij ve-
nire, stare, et redire ad ipsorum plenariam voluntatem cum armis et sine
armis aliqua licentia offitialium non obstante, et non petita, sine aliqua
[illegible] reali, vel personali, et tractentur prout tractantur alij Stronconen-
ses, aliqua lege sive statuto in contrarium loquente non obstante: Et quan-
documque aliquis predictorum de sancto Gemino, sive de Lugnano voluerit
habitare in dicta terra Stronconij detur, donetur, et assingetur eidem per
[illegible] co[mmun]is casalenum in quo habitare, et edificare valeat habita-
tionem ipsius: in alijs agendis ut supra pertractetur :~

Quod filius non teneatur pro patre nec converso nisi pro p[ar]te legitima in maleficijs tantum. R[ubric]a

Item statuimus et ordinamus quod potestas qui pro tempore fuerit non
possit, nec debeat aliquo quesito colore tam in civilibus quam in crimina-
libus [illegible] filium pro patre, nec patrem pro filio nisi solum, et dumta-
xat pro legitima et pro maleficijs tantum et non aliter constringere vel
[illegible] ad petitionem ipsius potestatis, quam alterius aliquo alio capitulo
[illegible] non obstante :~

Quod [illegible] Stronconij solvant datias et forenses duplicata [illegible]

c . 117 . Item statuimus et ordinamus quod domini defensores qui pro tempore erunt
in introitu eorum offitij tenentur debeant eligere duos idoneos uiros
ad estimandum carnes uendendas et estimandis in capitulis superius annota-
tas . qui sic electi tenentur et debeant carnes predictas remotis ab eis amore
timore prece et pretio estimare medio iuramento secundum eorum consci-
entiam : que estimatio per dictos electos facta referri debeat dominis defen-
soribus et camerario et in eorum absentia domino potestati dicte terre . qui camerarius
siue potestas debeat dictam estimationem factam scribere et annotare
litteris legibilibus in cartula / eam in ut supra dictis carnibus per p . b . com.
siue alium in eius absentia affigi : possitque dictus camerarius in absentia
dictorum electorum eligere unum seu duos alios discretos uiros ad dictam
estimationem faciendum / et sic ut supra annotata estimatio affigi debeat : Et
si domini defensores / camerarius / siue potestas / et dicti homines electi in predictis
uel aliquo predictorum fuerint negligentes incidant in penam duarum
lib den pro quolibet et qualibet uice : Nullusque macellarius siue
uendens carnes predictas / nec alius possit nec debeat dictam bauilum
dictam estimationem annotatam et cartulam affigere nolentem in dictis
carnibus aliquo modo impedire factis siue uerbis / percutiendo / iniuriando
uel iniuriando ad penam decem lib den pro quolibet et uice quali-
bet : Et dictam cartulam estimationem affixam durantibus dictis
carnibus in eis permanere permittatur . siquis uero exinde amouerit in eam-
dem penam supradictam ipso facto incurrat sine aliquo processu
formando : et de affixione facta credatur et stetur relationi predicti
bauilij aliquo alio capitulo in contrarium disponente non obstante :~

de defraudantibus Pedagium . Rubrica

c . 118 . Item statuimus et ordinamus quod siquis defraudauerit pedagium siue
gabellam incidat in penam decem lib den : Et ultra dictam penam
soluat de omni denario quem soluere teneretur in ordinamento / monetam .
Possit et Potestas cum consensu dominorum defensorum in ... penam ...
lib / multare / et minuere si in terra delinquentis ... statutum ma-
ioris uel minoris pene / Cuius pene quarta pars ... gabellarij
siue pedagerij inuenientis fraudem / quarta potestati ...

cois : Et Potestas uel eius offitialis teneatur inquirere contra
delinquentes . volumus et quod dicti nouem denarii pro omni denario ex-
dinati sint gabellarij predicti :~

De transeuntes per territorio Stronconis pro emendatione damni teneantur fideiussorem dare . Rubrica

c. 119 Item statuimus et ordinamus quod unusquisque transiens per territo-
rium dicte terre cum bestijs dohane et alij forenses traficantes
siue mercatores transeuntes cum bestijs grossis a decem supra
Et cum bestijs minutis a quadraginta supra non teneantur
ad penam aliquam de dampnis datis per ipsas bestias tantum
sed solummodo teneantur ad emendationem dampni dampnum
patienti . Et de emendatione facienda dentur in transeundo
fideiussores . Et gabellarius siue pedagerius teneatur et debeat
notificare potestati siue eius offitiali : Et gargarij siue alij
transeuntes et ducentes pecudes dohane teneantur dare dominis de-
fensoribus unum agnum pro qualibet massaria :~ Angiu pro
d: prior 65

De Represalijs . Rubrica

c. 120. Item statuimus et ordinamus quod si quis stronconensis siue habitator
dicte terre aliquod debitum contraheret cum aliquo forensi et occasione
dicti debiti exigendi per aliquam certam gubernatorem siue dominum
aliquas arrestationes siue represalie fuerint legitime commisse [illegible]
[illegible] homines et bona dicte terre Stronconi ad instantiam dicti forensis
creditoris ille talis debitor stronconensis cuius culpa et defectu repre-
salie fuerint commisse suis sumptibus et expensis teneatur ipsas remo-
uere : Et casu quo non remouerit et aliqua persona res et bona dicte terre
Stronconi fuerit retente occasione dictarum represaliarum dictus stronco-
nensis debitor incidat in penam decem librarum denariorum ipso facto appli-
candarum communi dicte terre : Et nihilhominus teneatur dare et soluere cum
effectu dicto capto et detento pro temporis amissione pro ipsius interesse
solidos quadraginta pro qualibet die quo steterit detentus et pro qualibet be-
stia [illegible] detenta mercedem et victuram condecentem ac etiam alia
[illegible] Et nihilhominus dictas represalias omnino debeat

relevare suis sumptibus et expensis :~

de Pena occidentium columbos de columbaria Rubrica.

121. Item statuimus et ordinamus quod nulla persona cuiuscumque status, gradus, et conditionis existat audeat vel presumat in dicta terra stronconij nec eius territorio capere, nec interficere columbos in aliqua columbaria, sive in dicta terra sive eiusdem territorio existentes sub pena et ad penam decem florenorum pro qualibet columbo et qualibet vice. Et in predictis delinquentes liceat unicuique accusare, et credatur accusatori cum iuramento cum uno teste fidedigno probante de visu. volumus etiam quod in predictis curia suo possit procedere offitio: cuius quidem pene supra dicte si per accusam procedatur tertia pars sit comunis, alia executoris et alia accusatoris :~

De creditores comunis faciant se describi in libro servitiorum: Rubrica.

122. Item statuimus et ordinamus quod domini defensores qui pro tempore erunt teneantur et debeant per tres dies continuos ante finem eorum offitij in qualibet sero per publicum baiulum comunis bandiri facere per loca solita et consueta dicte terre bandire facere, quod si quis aliquid deberet, seu servitium aliquod prestiterit ex quo sibi satisfieri intendat tempore offitij ipsorum defensorum pro occurrentijs dicti comunis compareat coram eis debitam ipsius mercedem recepturus: alias elapso tempore offitij ipsorum defensorum non audiatur et mercedem et debitum penitus amittat. Debeantque dicti domini defensores comparenti et illi qui in tempore comparuerit de omni eo et toto quod iustum fuerit et legitime habere deberet a comuni de pecunijs ipsius comunis per eundem camerarium satisfieri facere si ipse camerarius pecunias comunis haberet: sin minus debeant debitum ipsum creditore describi facere in libro servitiorum comunis per cancellarium: Si quis vero creditor esset comunis pro rebus sive servitio prestitis in comuni de suo credito sibi non fuerit satisfactum per defensores sive camerarium tunc existentes, in quorum offitij tempore servitium et res comuni prestiterit, et in libro servitiorum non fuerit in tempore dictorum defensorum descriptus tunc non possit aliquid de suo credito ulterius petere: in futurum per successores in dicto offitio [illegible] creditis annotari comunis :~

rac

c·123· De arboribus que super Possessione vicinj pendentes retinerj possint. Rubrica

tem statuimus et ordinamus quod non obstante capitulo superius ad posito sub Rubrica de arboribus pendentibus super possessione aliena cap. 72 cuilibet liceat super possessione vicinj retinere arbores inscriptas pendentes videlicet plantones, ficus, pergulas, ulmos, et alias arbores apta ad substinendum pergulas palititudine quinque pedum et non minus ad hoc ut boves arantes subtus eas commode transire valeant. Liceat etiam domino dictarum arborum super possessione vicinj pendentium olivas, ficus, uvas, ac etiam glandes cadentes ex dictis arboribus in possessione vicinj impune recolligere, nec per dominum possessionis prohiberj possit talis recollectio: Si vero recolligendo supra dictos fructus in dicta possessione dampnum aliquod intulerit recolligens dicto vicino patientj dampnum emendare teneatur prout estimatum extiterit: Siquis vero domum in sua possessione edificare voluerit, et vicinus haberet arbores tam supradictas quam alias quascumque pendentes super locum domus edificande, dominus arborum teneatur ad requisitionem edificantis ramos supra pendentes incidere, et expedire a terra usque ad celum, et si non inciserit, vel incidere recusaverit, edificans propria auctoritate impune incidere et incidi facere possit. Et similiter si dictos ramos minus altas quam quinque pedes retinuerit alio aliquo capitulo in contrarium minime obstante :~

c·124· De bestijs infectis. Rubrica

tem statuimus et ordinamus quod siquis haberet bestias tam grossas quam minutas infectas aliquo morbo contagioso, ne alie bestie tali infectione et contagione, ut morbo inficiantur domini defensores pro tempore existentes statuere debeant domino dictarum bestiarum infectarum locum in montibus congruum pro quantitate dictarum bestiarum in quo eas retinere pascere et potare possit, statuentes eidem et dicti loci fines quos transcendere non possit, et si contrafecerit dominus dictarum bestiarum vice qualibet et pro qualibet bestia [illegible] carlenos duos et pro qualibet bestia minuta bolos quinque

ipsorum potestatis et cancellarij debeant dicta et attestationes dictorum testium in suo libro adnotare. Et testes non comparentes infra dictum terminum debeant in sol. quinque condempnarj pro qualibet citatione et vice qualibet quod citatj non comparuerint. que citationes scribj debeant per notarium. Et fiat talis condempnatio eo die et hora qua fiet condempnatio uel absolutio ex inquisitione, accusa, uel denumptia de predictis. et In ipsa sententia absolutoria, uel condempnatoria qua condempnatur uel absoluitur reus sine aliquo alio processu, uel accusa alia facienda. Et si potestas in predictis uel aliquo predictorum negligens fuerit in lib. centum denariorum puniatur. Et quilibet testis qui ueritatem submictere et eam testificarj nolle uideretur in criminalibus et pro criminibus pro ueritate comperienda possit saltim per tres dies et noctes per potestatem in palatio detinerj ut tedio detensionis affictus testis perhibeat ueritatem, tam ante inquisitionem uel accusam, et ante Rej comparitionem, quam post. Quibus tribus diebus elapsis detinerj non possit. Exceptis et mulieribus que in palatio detinerj non possint. Sed in ecclesijs de die tantum et non de nocte. et teneantur in supradicta pena si non comparuerit. Et potestas uel alius offitialis qui pro tempore fuerit non audeat uel presumat aliquam mulierem cogere ad perhibendum testimonium ueritatis in palatio eorum residentie, nec ipsa examinare in aliqua causa in ipso palatio uel aliquo ipsorum. Sed ipsi offitiales teneantur et debeant accedere ad ecclesiam propinquiorem domuj dicte mulieris, et ibj examinare dictas mulieres super dicta accusa criminalj ad penam decem lib. denariorum pro qualibet uice et pro quolibet offitialj contrafaciente in predictis uel aliquo predictorum. et

Tres dies

Quod nullus Possit torquerj nisj in casibus inscriptis. Rubrica.

c. 7. Nullus torquerj possit aliquo genere torture per potestatem uel eius offitialem, uel familiarem occasione alicuius malefitij, uel processus uel aliqua alia causa preterquam in casibus infrascriptis videlicet pro furto, robaria, uiolentia, mulierum, incisione arborum et radicibus, uinearum, membrorum mutilatione, uulnere cum ferro, uulnerabilj in facie ex quo cicatrix remaneret, falsitate, uel pro falsa [illegible]

C7

tione dicte terre: In quibus casibus ⁊ quolibet predictorum potestas
dicte terre licite possit contra culpabiles ad tormenta procedere
precedentibus tamen legitimis inditijs. ⁊ Inditia legitima Intelligatur
dictum unius testis fidedigni qui probet de visu qui solus cum aliqui-
bus alijs Inditijs sufficiat ad tormentandum in dictis casibus ⁊ quo-
libet ipsorum: Item fama publica quinque testium reddentium causam
sufficientem scientie eorum dicti cum aliquo verisimili Inditio et
testes sint idonei ⁊ fidedigni, ⁊ non malivoli ⁊ inimici cum eorum
⁊ quorumlibet ipsorum Iuramento: que Inditia debeat dominus potestas cum
cancellario ⁊ defensoribus examinare utrum sufficiant ad tor-
turam vel non. Et si dominis Cancellario ⁊ defensoribus videatur sufficere
tunc licitum sit, ⁊ possit dictus Potestas, vel eius offitialis cum
presentia cancellarij communis contra talem reum procedere ad torturam habita
licentia a dictis cancellario ⁊ dominis defensoribus: Et si aliter fecerit vel
contrafecerit in libris centum quinquaginta puniatur pro quolibet
⁊ qualibet vice. Et confessio ex tortura contra formam predictam
non valeat ⁊ sit nullius efficacie vel valoris: Et possit probari coram
dicto cancellario ⁊ dominis defensoribus per quinque testes de publica fama fide-
dignos reddentes causam scientie eorum dicti quatenus non debeat ad tormen-
ta procedi ⁊ cum sacramento tormentati, vel per signa, vel signum,
que evidenter apparerent in persona tormentati, vel alijs legitimis
Inditijs ⁊ probationibus de quibus statur arbitrio ⁊ discretioni cancellarij
⁊ dominorum defensorum

c. 8. Ut Potestas teneatur expedire Processus: Rubrica

Teneatur et potestas vel eius offitialis sollicite examinare testes tam
in accusa, denumptia, vel inquisitione produtos pro aliqua pro-
batione tam ad offensam, quam ad defensam, ⁊ omnia facere que expe-
dient in processu: ⁊ ipsum processum saltim per sex dies ante sen-
tentiam ferendam aperire, ⁊ publicare, ⁊ partibus dare copiam actorum
si voluerint: ⁊ processum criminalem infra dies quatraginta diffi-
nire, ⁊ diffinitivam sententiam desuper ferre, ⁊ in generali consilio termi-
[illegible] porrectionis accuse denumptie vel inquisitionis formate: ⁊ contra

5r

siue dot[illegible] esse d[illegible]beant de bonis ipsius defuncti / ab ipsius defuncti nepotib(us)
condecent[illegible] [illegible] pro ut per alios eius d(ic)ti defuncti domus dari seu recipi solitu(m)
est [illegible] ultr[illegible] dotem pr[illegible] de bonis predictis habere debeant pro legitima
quam petere poss[illegible] [illegible]libet solum [illegible]dumt[illegible] par ducatos tres de car-
lenis [illegible] nil aliud [illegible]ent nec valeant ~

5v